

»Ötven év óta nem produkált annyit a magyar régészet, mint most a szegedi muzeum«

Az Országos Régészeti Társulat elnökének nyilatkozata

(A Délmagyarország munkatársától.) Közölte a Délmagyarország azt a tudósítást, amelyet a MOT kiadott Móra Ferencnek, mint a szegedi muzeum igazgatójának az Országos Régészeti Társulatban tartott előadásáról. Tekintettel arra, hogy a szegedi muzeum ásatásainak híre eddig csak a napi sajtó szárnyain terjedt el az országban és a külföldön is, megkértük a Pestről hazaérkezett Móra Ferencet, tájékoztasson bennünket előadása külsőségeiről és a szakkörökre tett hatásáról.

— Külsőségei az ilyen tudományos előadásnak nincsenek, — válaszolta Móra, szokott, kedélyes ironiájával. Az ilyesmi egyformán megy falun, városon. Kedves, hálás publikum, amely örömmel tapsol, mikor az előadás megkezdődik és legalább is olyan örömmel tapsol, mikor az előadásnak vége van. Csak éppen az volt a szokatlan, hogy az asztalról hiányzott a szokásos két pohár víz. Látszik, hogy a pesti régészek nem vízzel élnek.

— És a közönség?

— Megtelt vele az Iparművészeti Múzeum előadóterme. Nem is hinné, a pesti asszonyokat mennyire érdekli a régészet. Különben egy valóságos tábornokot is láttam a hallgatóságban, meg egy volt államtitkárt is.

— A szakkörök érdeklődése nagy volt?

— Másképp nem hívtak volna meg. A Nemzeti Múzeum régészei mind ott voltak. Az előadást követő szakvacsorán, amelynek színhelye a Vig agglégény-hez volt cimezve, háromukkal állapodtunk meg, hogy hirt adok nekik, mikor az ásatásaimat megkezdem, mert szeretnék lejönni. Egy rézkorival, egy bronzkorival, meg egy népvándorlaskorival. Mert önök nem úgy van, mint minálunk, szegényhelyen. Náluk specialistája van mindennek.

Arra a kérdésünkre, hogy a szakemberek hogyan fogadták a beszámolót, Móra komolyabb hangon válaszolt.

— Ezt csak akkor mondom meg, ha a dolog személyi részétől eltekintünk. El is kell tekintenünk, mert véleményem szerint, amely nagyon őszinte, nincs érdemes régész, csak szerencsés régész van. S hogy nekem látszólag annyira kedvezett a szerencse az utóbbi években, annak az a magyarázata, hogy a város áldozatkészsége lehetővé teszi a nagyarányú ásatásokat. Na a leletek feldolgozására való laboratóriumi szerekért több pénzt adunk ki egy évben, mint amennyit régebben egy-egy évi ásatás napszámdíjaiban kifizettünk. Epp azért mindazt az elismerést, amit az elnöki székből kaptam, nyomban gardámra, a városra hárítottam át. Nem szerénységből, hanem mert így kívánja az igazság.

— Ki volt az elnök?

— Dr. Gerevich Tibor, a műtörténet egyetemi tanára, a római Collegium Hungaricum és az esztergomi primási muzeum igazgatója. Előadásomat azzal köszönte meg, hogy az még sokáig visszhangozni fog a Régészeti Társulatban, mert sok régi vitás problémát oldott meg a szegedi muzeum és sok újat oldott meg. És konstataulta az elnöki zárszóban azt is, hogy a magyar régészetben az utolsó ötven év alatt senki se produkált annyit, amennyit az utolsó két és fél év alatt a szegedi muzeum. Ezt nem bánom, ha megírja is, mert ez a város dicsérete és dicsősége. S legalább megnyugvással láthatja a város, hogy csakugyan nem rossz befektetés az, amit a kultúrpalotára fordítanak.

Arra a kérdésünkre, hogy megjelenik-e nyomtatásban az előadás, ezt a választ adta Móra:

— Abban a formában, ahogy elmondtam a pénteken legalább részben itthon is elmondom, az Egyetembarátok előadásán, — nem. Hiszen ez nem rendszeres tudós studium, ha-

nem vetített képekhez és természetbeni bemutatásokhoz fűződő szabadelőadás, amit én le se irtam, mert erre nincs időm. Egy részlet azonban rendszeresen fel fogom dolgozni annak a díszműnek a számára, amit a most ötvenedik évét jubiláló Országos Régészeti Társaság ad ki. Összes ásatásaim tudományos feldolgozása nagyon nehéz, fáradságos, sok időbe kerülő munka lesz, amire mostani hajszolt életem mellett nem is gondolhatok. Viszont tudom, hogy kötelességem megcsinálni, mert csak úgy lesz belőle közkinccs az egész európai archaeológia számára. Hát én majd csak kimódolom egyszer ezt is, a többiért aztán már a város felel. Képes táblákkal illusztrált régészeti monografiák egész soráról lesz szó, amiknek a kinyomtatása majd olyan költséges mulatság, mint a megírása. De én meghozhatom azt az áldozatot, hogy egyszer majd ezeket írom meg regények helyett, talán a város se fogja sokalni azt a néhány ezer tizezer pengőt, amibe kerülnek. Merem mondani, hogy az eredményeket tekintve, még mindig ez lesz a város legolcsóbb reklámja, nem is beszélve a dolog tudományos jelentőségéről.

Bucsuzóban megkérdeztük Móra Ferencet,

A népjóléti miniszter nem hagyta jóvá a tüdővész-szabályrendeletet, mert a miniszteri rendeletek mellett feleslegesnek tartja

Általános egészségügyi szabályrendeletet fognak készíteni

(A Délmagyarország munkatársától.) Szeged város törvényhatósági bizottsága néhány hónappal ezelőtt a tanács javaslatára megalkotta a tüdővész elleni védekezés szabályrendeletét, amely különböző egészségügyi rendszabályokat tartalmazott. Ezt a szabályrendeletet előzőleg alaposan letárgyalta a közegészségügyi bizottság, ahol a tervezet különböző módosításokon ment keresztül. A szabályrendeletben igen fontos lakásügyi rendelkezések is vannak, amelyeknek célja az, hogy a nedves, egészségtelen pincelakások lakói, ha nem is egyszerre, de lassu fokozatokban egészséges emberi lakásokban helyezkedjenek el. Kimondotta ugyanis a szabályrendelet, hogy ezek a pincelakások, ha időközben megürülnek, lakás céljaira többet nem adhatók ki.

Mivel szabályrendeletet csakis kormányhatósági jóváhagyás után lehet végrehajtani, a város hatósága ezt a szabályrendeletet is fel-

föl van-e már készülve a spanyol utra.

— Ohó, — mondja szigorúan, — erről aztán igazán nem beszélünk, mert máris többet tárgyalták, mint ahogy ilyen abszolút privát ügyet lehet. Két év óta nem voltam szabadságon, a nyáron elásattam a hat hetemet, mert éppen az elutazásom előtt való nap keveredtem bele a kiszombori kubikgödörökbe s tartott a munka egész a decemberi havas-ésőkig. Most aztán ehelyett megyek el egy kicsit kiszellőztetni a fejemet, — hogy hová, minek, az igazán nem érdekkelhet senkit. Mindig bosszant, mikor olvasom, hogy én is benne vagyok abban a nagy expedicióban, amely Szegedet képviseli majd Spanyolországban. Nem képviselek én senkit, csak önkéntes kódogó leszek három kedves emberem társaságában, akik vállalták, hogy vigyáznak rám a hosszú uton és vissza is hoznak, hacsak közben meg nem üresedik odakint a diktátori állás és ott nem fognak a spanyolok, mint a diktátorságra nagyon alkalmas embert. Különben erről, azt hiszem, jobb lesz tárcát adni, mint intervjut.

Ezt már mosolyogva mondja aktái közül Móra Ferenc. Ugy is, mint muzeumigazgató.

terjesztette jóváhagyás végett. Vass József népjóléti miniszter most értesítette a város hatóságát, hogy a tüdővész elleni védekezés szabályrendeletét nem hagyja jóvá, mert ezt a szabályrendeletet teljesen fölöslegesnek tartja. Hajtsa végre a város azokat a rendeleteket, amelyeket országos érvénnyel adott ki a miniszter.

Közölte a népjóléti miniszter azt is, hogy szívesen látná, ha a város általános egészségügyi szabályrendeletet alkotna, amely a tüdővész elleni védekezés előmozdítását célzó rendelkezéseket is magában foglalná.

A tanács a népjóléti miniszter leiratát közgyűlés elé terjeszti és valószínűleg felhatalmazást kér az általános jellegű közegészségügyi szabályrendelet tervezetének kidolgozására. Ez az általános közegészségügyi szabályrendelet is megtilthatja a nedves pincelakások további bérbeadását.

Koldusstatárium

A rendőrség naponta kolduskutatást rendez a templomokban

(A Délmagyarország munkatársától.) A kolduskérdés szabályozását — mint ismeretes — a különböző egyházközségek vették kezükbe. A terv végrehajtása körül a belvárosi római katolikus egyházközség vezetőszeretpet biztosított magának. A tervek szerint a koldusok a városi menhelyen nyernének elszállásolást, a népkonyhán pedig megfelelő étkezést kapnának. A város hatósága partolta az egyházközségek terveit és nagyobb összegű pénzbeli támogatást helyezett kilátásba. Nemrégiben azután a koldusokat eltessékelték a templomok elől és a koldulást a legszigorubbant tiltották. Megkezdődött a segélyek kiosztása, úgyhogy az illetékesek arról beszéltek, hogy a kolduskérdést Szegeden megoldották.

A rendőrség azonban más tapasztalatokat szerzett e téren. A rendőrközegek tömeges feljelentései alapján megdöbbenve állapították meg, hogy a kolduskérdés legutolsó szabályozása óta, az uccákon a koldulók száma meglehetősen megnövekedett. A kihágási bíróság elé tömegesen állították elő

az engedély nélküli koldulókat. Kitént, hogy a koldusok szinte egyöntetűséggel elhatározták, hogy nem kérnek a rendszeresített segélyezésből. Nem veszik igénybe a népkonyha főztjét sem, hanem ismét kiülnek a templomok elé, kiállnak a megszokott uccasarkokra, ahol nem mulik el nap, hogy tisztességes alalmazsna ne hulljon a kéregető kalapjába.

A koldusok ellenállása olyan komoly formát öltött, hogy a szegedi rendőrség vezetője a legszigorubb rendeleteket adta ki közegeinek. Az újabb rendelkezések szerint a különböző templomokat naponta rendőrkörökre kell ellenőrizni és meg kell akadályozni, hogy a templomok előtt kolduljanak. A rendőröknek kötelessége a kolduláson ért egyént azonnal előállítani, aki felett a kihágási bíró ítélkezik. A kihágási bíróság elé került nem szegedi illetőségű kéregetőket kitoloncolják, míg a szegedi illetőségűek a legszigorubb büntetésben részesülnek.